BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Dara Dlísheomra)

19 Nollaig 2024*

(Tarchur chun réamhrialú – Beartas tearmainn – Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 – Airteagal 3(2) – An t-iarrthóir ar thearmann a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta – Airteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Baol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach – Modhanna agus caighdeán cruthúnais a bhaineann leis an bhfíorbhaol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach de dheasca lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna dálaí glactha d'iarratasóirí sa Bhallstát atá freagrach – Iarrthóirí tearmainn a ghabháil ar láimh agus a ghabháil ar ais a chur ar fionraí ag an mBallstát atá freagrach as)

I gCásanna Uamtha C-185/24 agus C-189/24 [Tudmur] [i],

IARRATAÍ ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ón Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Ard-Chúirt Riaracháin Land Nordrhein-Westfalen, an Ghearmáin), trí bhreith an 14 Feabhra 2024, a fuarthas ag an gCúirt an 7 agus 8 Márta 2024, sna himeachtaí

RL (C-185/24),

QS (C-189/24)

v

Bundesrepublik Deutschland,

tugann AN CHÚIRT (an Dara Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: K. Jürimäe (Rapóirtéir), Uachtarán Dlísheomra, K. Lenaerts, Uachtarán na Cúirte, M. Gavalec, Z. Csehi agus F. Schalin, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: M. Szpunar,

Cláraitheoir: A. Calot Escobar,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha a cuireadh isteach thar ceann iad seo a leanas:

– Rialtas na Gearmáine, J. Möller agus R. Kanitz, i gcáil Gníomhairí,

* Teanga an cháis: an Ghearmáinis.

[i] Is ainm dlítheanach é ainm an cháis seo. Ní fhreagraíonn sé d'fhíorainm aon cheann de na páirtithe sna himeachtaí.

– Rialtas na Danmhairge, D. Elkan, M. Jespersen agus C. Maertens, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na Fraince, R. Bénard agus O. Duprat-Mazaré, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na hIodáile, G. Palmieri, i gcáil Gníomhaire, le cúnamh ó L. D'Ascia agus D. G. Pintus, avvocati dello Stato,

– Rialtas na hOstaire, A. Posch, J. Schmoll agus M. Kopetzki, i gcáil Gníomhairí,

– Rialtas na Fionlainne, H. Leppo, i gcáil Gníomhaire,

– an Coimisiún Eorpach, A. Katsimerou agus B. Schima, i gcáil Gníomhairí,

tar éis cinneadh a dhéanamh, tar éis di an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, breith a thabhairt ar an gcás gan Tuairim,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

1 Baineann na hiarrataí ar réamhrialú le léiriú ar an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát (IO 2013 L 180, lch. 31; 'Rialachán Bhaile Átha Cliath III').

2 Rinneadh na hiarrataí in imeachtaí idir beirt náisiúnach de chuid na Siria agus an Bundesrepublik Deutschland (Poblacht Chónaidhme na Gearmáine) maidir leis na cinntí lena ndiúltaítear dá n-iarratais ar thearmann agus lena n-ordaítear iad a aistriú go dtí an Iodáil.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

3 Foráiltear le hAirteagal 4 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt'):

'Ní dhéanfar céastóireacht ar aon duine ná ní chuirfear aon íde nó pionós atá mídhaonna nó táireach ar aon.'

4 Luaitear an méid seo a leanas in aithrisí 4 agus 5 de Rialachán Bhaile Átha Cliath III:

(4) Luadh i gconclúidí Tampere […] gur cheart modh soiléir agus inoibrithe a bheith ar áireamh i [gComhchóras Eorpach Tearmainn (CEAS)], sa ghearrthéarma, chun a chinneadh cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar thearmann.

(5) Ba cheart go mbeadh modh den sórt sin bunaithe ar chritéir atá oibiachtúil agus cothrom, do na Ballstáit agus do na daoine lena mbaineann araon. Ba cheart, go háirithe, go bhféadfaí dá thairbhe a chinneadh go tapa cé acu Ballstát atá freagrach, d'fhonn rochtain éifeachtach ar na nósanna imeachta chun cosaint idirnáisiúnta a dheonú agus chun nach ndéanfar dochar don chuspóir iarratais ar chosaint idirnáisiúnta a phróiseáil go tapa.'

5 Foráiltear le hAirteagal 3(1) agus (2) den Rialachán sin, dar teideal 'Rochtain ar an nós imeachta chun iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a scrúdú':

'1. Déanfaidh na Ballstáit scrúdú ar aon iarratas ar chosaint idirnáisiúnta a thaiscfidh náisiúnach tríú tír nó duine gan stát a chuirfidh iarratas isteach ar chríoch aon Bhallstáit acu, lena n- áirítear ag an teorainn nó sna limistéir idirthurais. Déanfaidh Ballstát amháin scrúdú ar an iarratas, ar Ballstát é a thabharfar le fios sna critéir a leagtar amach i gCaibidil III go mbeidh sé freagrach.

2. I gcás nach féidir Ballstát atá freagrach a ainmniú ar bhonn na gcritéar a liostaítear sa Rialachán seo, beidh an chéad Bhallstát ar taisceadh an t-iarratas ar chosaint idirnáisiúnta leis freagrach as scrúdú a dhéanamh air.

I gcás inar féidir iarratasóir a aistriú chuig an mBallstát a ainmníodh mar an bpríomh-Bhallstát atá freagrach toisc go bhfuil cúiseanna maithe ann lena chreidiúint go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha i gcás iarratasoírí sa Bhallstát sin, rud a chiallaíonn go bhféadfaí caitheamh leo ar bhealach mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den [Chairt], scrúdóidh an Ballstát a mbeidh an cinneadh á dhéanamh aige cé acu Ballstát atá freagrach na critéir a leagtar amach i gCaibidil III, lena shuíomh an bhféadfar Ballstát eile a ainmniú le bheith freagrach.

I gcás nach féidir an t-aistriú a dhéanamh de bhun na míre seo chuig aon Bhallstát a ainmníodh ar bhonn na gcritéar a leagtar amach i gCaibidil III ná chuig an gcéad Bhallstát inar taisceadh an t-iarratas, beidh an Ballstát atá freagrach ina Bhallstát a mbeidh an cinneadh á dhéanamh aige.'

Dlí na Gearmáine

6 Faoi Airteagal 29(1) den Asylgesetz (an Dlí maidir le tearmann), sa leagan a foilsíodh an 2 Meán Fómhair 2008 (BGBl. 2008 I, lch. 1798), arna leasú go deireanach le hAirteagal 1 de Dhlí an 19 Nollaig 2023 (BGBl. 2023 I, Uimh. 382):

'Tá iarratas ar thearmann do-ghlactha más rud é [...]

1. tá Stát eile freagrach as an nós imeachta tearmainn a chur i gcrích

a) i gcomhréir le [Rialachán Bhaile Átha Cliath III].

[...]'

Na príomhimeachtaí agus na ceisteanna arna dtarchur chun réamhrialú

7 Is náisiúnaigh de chuid na Siria iad RL agus QS. Rinne siad iarratas ar thearmann sa Ghearmáin an 30 Nollaig 2021 agus an 15 Feabhra 2022 faoi seach.

8 Ar bhonn na faisnéise atá i mbunachar sonraí Eurodac, áfach, sainaithníodh Poblacht na hIodáile mar an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an dá iarratas ar thearmann.

9 Dá bhrí sin, d'iarr an Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (an Oifig Chónaidhme um Imirce agus Dídeanaithe, an Ghearmáin; 'an Oifig Chónaidhme') ar Phoblacht na hIodáile RL agus QS a ghabháil ar ais. Ní bhfuarthas aon fhreagra ar an iarratas sin.

10 Dá bhrí sin, trí chinntí an 31 Márta 2022 agus an 19 Aibreán 2022, dhiúltaigh an Oifig Chónaidhme d'iarratais RL agus QS ar thearmann toisc iad a bheith neamh-inghlactha de bhun Airteagal 29(1)(1)(a) den Dlí maidir le tearmann, arna leasú le Dlí an 19 Nollaig 2023, ar an bhforas go raibh Poblacht na hIodáile freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a n-iarratais ar thearmann. D'ordaigh sé freisin na hiarratasóirí sin a chur as an Iodáil.

11 Thug RL agus QS araon caingean i gcoinne na gcinntí sin os comhair Verwaltungsgericht Düsseldorf (Cúirt Riaracháin Düsseldorf, an Ghearmáin). Le horduithe an 25 agus an 29 Aibreán 2022, d'ordaigh an Chúirt Ghinearálta éifeacht fionraíochta na gcaingne sin. Le breithiúnais an 11 agus an 13 Bealtaine 2022, chuir sí na cinntí sin ar neamhní.

12 Rinne Poblacht Chónaidhme na Gearmáine achomharc i gcoinne na mbreithiúnas sin chuig Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Ard-Chúirt Riaracháin Land Nordrhein-Westfalen, an Ghearmáin), arb í an chúirt a rinne an tarchur.

13 Cé go raibh na hachomhairc ar feitheamh, sheol Aonad Bhaile Átha Cliath na hIodáile litir chiorclach chuig Aonaid uile Bhaile Átha Cliath an 5 Nollaig 2022. Is mar seo a leanas a bhí an fhoclaíocht sa litir sin:

'Ba mhaith linn a chur in iúl duit go n-iarrtar ar na Ballstáit, ar chúiseanna teicniúla tobanna a bhaineann le neamh-infhaighteacht saoráidí glactha, aistrithe chuig an Iodáil a chur ar fionraí go sealadach ón lá amárach ar aghaidh, cé is moite de chásanna d'athaontú teaghlaigh mionaoiseach neamhthionlactha.

Cuirfear faisnéis níos mionsonraithe ar fáil ina dhiaidh sin maidir le fad na fionraíochta.'

14 An 7 Nollaig 2022, sheol Aonad Bhaile Átha Cliath na hIodáile an dara litir chiorclach. De réir an chinnidh sin:

'Táim ag scríobh tar éis na teachtaireachta roimhe seo an 5 Nollaig maidir le haistrithe a chur ar fionraí, cé is moite de chásanna ina ndéantar mionaoisigh a athaontú teaghlaigh, toisc nach bhfuil saoráidí glactha ar fáil.

I ndáil leis an méid sin, i bhfianaise líon ard na n-imirceach atá ag teacht isteach, ag teorainneacha farraige agus talún araon, cuirimid in iúl duit gur gá athbhreithniú a dhéanamh ar fhéilire na ngníomhaíochtaí glactha atá ag náisiúnaigh tríú tír, agus aird á tabhairt freisin ar an easpa áiteanna glactha atá ar fáil.'

15 Le horduithe an 21 Meitheamh 2023, dhíbh an chúirt a rinne an tarchur na hachomhairc dá dtagraítear i mír 12 den bhreithiúnas seo. Mheas sí go raibh Poblacht Chónaidhme na Gearmáine freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratais ar thearmann RL agus QS i gcomhréir leis an tríú fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ós rud é nárbh fhéidir na hiarratasóirí sin a aistriú chuig an Iodáil.

16 Chuir an Bundesverwaltungsgericht (an Chúirt Chónaidhme Riaracháin, an Ghearmáin) na horduithe sin ar neamhní agus tarchuireadh na cásanna ar ais chuig an gcúirt a rinne an tarchur lena scrúdú agus lena mbreithiúnas a thuilleadh.

17 Sa chomhthéacs sin, tugann an chúirt sin faoi deara, i gcomhréir le forálacha Rialachán Bhaile Átha Cliath III, gurb í Poblacht na hIodáile an Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar na hiarratais ar thearmann atá i gceist. Dá bhrí sin, d'fhéadfaí diúltú do na hiarratais sin toisc iad a bheith neamh-inghlactha, ach amháin dá mba rud é gur tháinig Poblacht Chónaidhme na Gearmáine chun bheith ina Ballstát atá freagrach faoin dara fomhír agus faoin tríú fomhír d'Airteagal 3(2) den Rialachán sin, mar gheall ar na 'lochtanna córasacha' sa nós imeachta tearmainn agus na coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta san Iodáil, lena mbaineann baol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.

18 Measann an chúirt sin gur gá an léiriú ar an gcoincheap 'lochtanna córasacha' a shoiléiriú, de réir bhrí an dara fomhír d'Airteagal 3(2) den Rialachán sin. Fiafraíonn sí an lochtanna córasacha iad diúltú an Bhallstáit atá freagrach iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta a ghabháil ar láimh nó a ghabháil ar ais ar feadh tréimhse éiginnte ama, cé is moite de chásanna aonair neamhchoitianta.

19 Measann an chúirt a rinne an tarchur gur cheart freagra dearfach a thabhairt ar an gceist sin. Dar léi, trí dhiúltú d'aon ghnó iarrthóirí tearmainn a ghabháil ar láimh nó a ghabháil ar ais, séanann Poblacht na hIodáile rochtain orthu láithreach ar an nós imeachta tearmainn agus ar ghlacadh.

20 Más freagra diúltach a thugtar ar an gceist sin, áfach, tá an chúirt sin fós ag iarraidh a fháil amach conas is féidir léi measúnú a dhéanamh ar lochtanna córasacha a bheith ann i gcás ina ndiúltaíonn an Ballstát atá freagrach iarrthóirí tearmainn a ghabháil ar láimh nó a ghabháil ar ais. I gcás den sórt sin, bheadh sé dodhéanta faisnéis oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí a bhailiú maidir leis an nós imeachta tearmainn agus na coinníollacha glactha d'iarrthóirí tearmainn atá riachtanach chun críocha measúnaithe den sórt sin.

21 Sna himthosca sin, chinn Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Ard-Chúirt Riaracháin Land Nordrhein-Westfalen) bac a chur ar na himeachtaí agus na ceisteanna seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

'1) An bhfuil an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de [Rialachán Bhaile Átha Cliath III] le léiriú sa chaoi go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí sa Bhallstát a ainmnítear mar an bpríomh-Bhallstát atá freagrach, rud a chiallaíonn go bhféadfaí caitheamh leo ar bhealach mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den [Chairt], ina ndiúltaíonn an Ballstát sin, mar phrionsabal, iarratasóirí tearmann (a ghabháil ar ais) nó a ghabháil ar láimh, ar feadh tréimhse éiginnte, mar gheall ar fhionraíocht ar aistrithe arna n-ordú ag an Stát?

2) Más freagra diúltach a thabharfar ar Cheist 1, an bhfuil an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de [Rialachán Bhaile Átha Cliath III] le léiriú sa chaoi go gcuirtear srian le rialacha dhlí an Aontais maidir le fíorais a chinneadh, lena n-éilítear faisnéis oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí ar an nós imeachta tearmainn chun go n-aistreofar iarratasóirí, sa chás nach féidir leis an gcúirt a thugann breith faisnéis a fháil agus nach bhféadfadh an chúirt sin ach fíorais hipitéiseacha a chinneadh toisc go ndiúltaíonn an Ballstát atá [freagrach] i gceist iarratasóirí ar thearmann (a ghabháil ar ais) nó a ghabháil ar láimh, ar feadh tréimhse éiginnte, mar gheall ar fhionraíocht arna hordú ag an Stát ar ghlacadh aistrithe?'

Nós imeachta os comhair na Cúirte Breithiúnais

22 Le cinneadh ó Uachtarán na Cúirte an 25 Aibreán 2024, rinneadh Cásanna C-38/24 agus C-47/21 a uamadh chun críocha na gcodanna i scríbhinn agus na gcodanna ó bhéal den nós imeachta agus den bhreithiúnas.

23 Le cinneadh ó Uachtarán na Cúirte Breithiúnais an lá céanna, tugadh tosaíocht do na cásanna seo.

24 Le hordú ó Uachtarán na Cúirte an 7 Meitheamh 2024, diúltaíodh d'iarraidh na cúirte a rinne an tarchur go ndéileálfaí leis na cásanna seo faoin nós imeachta brostaithe dá bhforáiltear in Airteagal 105 de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais.

Na ceisteanna le haghaidh réamhrialú

Inghlacthacht

25 Áitíonn Rialtas na hIodáile go bhfuil an dara ceist do-ghlactha, ar ceist hipitéiseach amháin í toisc go bhfuil sí bunaithe ar áitreabh mícheart agus contrártha do phrionsabal na muiníne frithpháirtí maidir leis na forais chun aistrithe chuig an Iodáil a chur ar fionraí.

26 De réir cásdlí socair, tá toimhde ábharthachta ag ceisteanna maidir le léiriú dhlí an Aontais Eorpaigh arna dtarchur ag cúirt náisiúnta sa chomhthéacs fíorasach agus reachtach a bhfuil an chúirt sin freagrach as a shainiú, agus nach faoin gCúirt atá sé a chruinneas a chinneadh. Ní féidir leis an gCúirt Bhreithiúnais diúltú do rialú a thabhairt ar iarraidh ar réamhrialú ó chúirt náisiúnta ach amháin má dhealraíonn sé go follasach nach bhfuil baint ar bith ag an léiriú arna iarraidh ar dhlí an Aontais Eorpaigh le fíricí iarbhír nó le cuspóir na díospóide sna príomhimeachtaí, más fadhb de chineál hipitéiseach í nó mura bhfuil an fhaisnéis fhíorasach agus dhlíthiúil is gá ag an gCúirt Bhreithiúnais chun freagra úsáideach a thabhairt ar na ceisteanna a cuireadh uirthi (breithiúnas an 18 Meitheamh 2024, *Bundesrepublik Deutschland (Éifeacht cinnidh lena ndeonaítear stádas dídeanaí)*, C-704/20 agus C-39/22, EU:C:2024:524, mír 44 agus an cásdlí dá dtagraítear).

27 Sa chás seo, is léir go ríshoiléir ó na hiarrataí ar réamhrialú go mbaineann an cheist a tarchuireadh le léiriú na bhforálacha de dhlí an Aontais Eorpaigh atá ábhartha chun críocha na díospóide sna príomhimeachtaí. Ina theannta sin, ós rud é go mbunaíonn an chúirt a rinne an tarchur creat dlíthiúil agus fíorasach na díospóide sna príomhimeachtaí faoina freagracht féin, ní faoin gCúirt atá sé na háitribh ar a bhfuil na hiarrataí ar réamhrialú bunaithe a fhíorú.

28 Dá bhrí sin, tá an dara ceist inghlactha.

Substaint an cháis

29 Lena dhá cheist, ar cheart iad a scrúdú le chéile, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an bhfuil an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III le léiriú sa chaoi go bhféadfaí a mheas go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach faoi na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin, lena mbaineann baol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, ar

an bhforas amháin gur chuir an Ballstát sin gabháil ar láimh agus glacadh ar ais na n-iarratasóirí sin ar fionraí go haontaobhach. Murab amhlaidh an cás, fiafraíonn an chúirt sin ar bhonn na fianaise a d'fhéadfadh sí a shuíomh gurb ann do lochtanna den sórt sin i gcás den sórt sin.

30 Tá prionsabal na muiníne frithpháirtí idir na Ballstáit fréamhaithe sa áitreabh bunúsach go bhfuil gach Ballstát i bpáirt leis na Ballstáit eile go léir, agus aithníonn sí go gcomhroinneann siad leis sraith de chomhluachanna ar a bhfuil an tAontas Eorpach fothaithe, mar a luaitear in Airteagal 2 CAE. Tugtar le tuiscint leis an áitreabh sin go bhfuil muinín fhrithpháirteach ann idir na Ballstáit go n-aithneofar na luachanna sin agus, dá bhrí sin, go n-urramófar reachtaíocht an Aontais Eorpaigh lena gcuirtear chun feidhme iad, agus go bhfuil córais dlí náisiúnta na mBallstát in ann cosaint choibhéiseach agus éifeachtach a thabhairt do na cearta bunúsacha a aithnítear sa Chairt, lena n-áirítear Airteagail 1 agus 4 di, lena gcumhdaítear ceann de luachanna bunúsacha an Aontais Eorpaigh agus a Bhallstát (féach, chuige sin, breithiúnais an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 80, agus an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 43 agus an cásdlí dá dtagraítear).

31 Tá tábhacht bhunúsach ag baint le prionsabal na muiníne frithpháirtí idir na Ballstáit, i ndlí an Aontais, ós rud é go bhfágann siad gur féidir limistéar gan teorainneacha inmheánacha a chruthú agus a chaomhnú. Go sonrach, ceanglaítear le prionsabal na muiníne frithpháirtí, go háirithe maidir leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais, ar gach ceann de na Stáit sin, ach amháin in imthosca eisceachtúla, a mheas go n-urramaíonn na Ballstáit eile go léir dlí an Aontais agus, go háirithe, na cearta bunúsacha a aithnítear leis an dlí sin (breithiúnais an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 81 agus an cásdlí dá dtagraítear, agus an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 44).

32 Dá réir sin, i gcomhthéacs an Chomhchórais Eorpaigh Tearmainn, agus go háirithe Rialachán Bhaile Átha Cliath III, ní mór a thoimhdiú go gcomhlíonann an chóir a thugtar d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta i ngach Ballstát ceanglais na Cairte, an Choinbhinsiúin maidir le Stádas Dídeanaithe, a síníodh sa Ghinéiv an 28 Iúil 1951 (*Sraith Chonarthaí na Náisiún Aontaithe*, Iml. 189, lch. 150, Uimh. 2545 (1954)), a tháinig i bhfeidhm an 22 Aibreán 1954 agus arna fhorlíonadh leis an bPrótacal maidir le Stádas Dídeanaithe, a tugadh i gcrích i Nua-Eabhrac an 31 Eanáir 1967 agus a tháinig i bhfeidhm an 4 Deireadh Fómhair 1967, agus an Coinbhinsiún Eorpach chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint, a síníodh sa Róimh an 4 Samhain 1950 (féach, chuige sin, breithiúnais an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 82 agus an cásdlí dá dtagraítear, agus an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 45).

33 Ní féidir a chur as an áireamh, áfach, go bhféadfadh mórdheacrachtaí oibríochtúla a bheith ag an gcóras sin i mBallstát ar leith, sa chleachtas, agus mar thoradh air sin go bhfuil baol tromchúiseach ann go bhféadfaí caitheamh le hiarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta, i gcás aistriú chuig an mBallstát sin, ar bhealach nach bhfuil ag luí lena gcearta bunúsacha (breithiúnais an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 83 agus an cásdlí dá dtagraítear, agus an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 46).

34 Dá bhrí sin, foráiltear leis an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III nach bhféadfar iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar a iarratas má tá forais thromchúiseacha ann lena chreidiúint go mbeadh sé i mbaol íde mídhaonna nó táireach, de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, mar gheall ar lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus na coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint den sórt sin sa Bhallstát sin (breithiúnas an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 47). Sa chás sin, i gcomhréir leis an dara fomhír agus leis an tríú fomhír d'Airteagal 3(2) den Rialachán sin, tá an Ballstát cinntitheach le bheith ina Bhallstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar an iarratas ar chosaint idirnáisiúnta má chinneann sé, tar éis scrúdú breise a dhéanamh ar na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin, nach féidir an t-iarratasóir a aistriú chuig Ballstát arna ainmniú ar bhonn na gcritéar sin nó chuig an gcéad Bhallstát lenar taisceadh an t-iarratas (breithiúnas an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 86).

35 Leanann sé go haonchiallach ón dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III nach bhfuil ach 'lochtanna córasacha' ann 'a d'fhéadfadh a bheith i mbaol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den [Chairt]' [Aistriúchán neamhoifigiúil] go bhfuil sé dodhéanta iarratasóir ar chosaint idirnáisiúnta a aistriú chuig an mBallstát atá freagrach. Dá bhrí sin, leagtar amach dhá choinníoll charnacha san fhoráil sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, míreanna 57 agus 58).

36 Comhlíontar an chéad cheann de na coinníollacha sin, a bhaineann le 'lochtanna córasacha' a bheith ann, i gcás ina bhfuil na lochtanna atá i gceist fós ann agus go mbaineann siad, go ginearálta, leis an nós imeachta tearmainn agus leis na coinníollacha glactha is infheidhme maidir le hiarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta nó, ar a laghad, maidir le grúpaí áirithe iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta ina n-iomláine (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 59).

37 Thairis sin, ní mór do na lochtanna sin tairseach tromchúise an-ard a bhaint amach, rud atá ag brath ar fhíorais uile an cháis. Baintear an tairseach sin amach i gcás ina gciallaíonn an neamhshuim idir údaráis Ballstáit go bhfuil duine atá ag brath go hiomlán ar chúnamh poiblí, gan beann ar a mhianta agus a roghanna pearsanta, i staid fíordhíthe ábhartha, rud nach gcuirfeadh ar a chumas freastal ar na riachtanais is bunúsaí atá aige, amhail, go háirithe, riachtanais beathaithe, níocháin agus tithíochta, agus a dhéanfadh dochar dá shláinte choirp nó mheabhrach nó a chuirfeadh i riocht díghrádaithe é nach bhfuil ag luí le dínit an duine. Dá bhrí sin, ní féidir leis an tairseach sin cásanna a chumhdach lena mbaineann éiginnteacht mhór nó meath tromchúiseach ar dhálaí maireachtála an duine lena mbaineann fiú, i gcás nach mbaineann géardhíth ábhartha leis na cásanna sin, rud a fhágann go bhfuil an duine sin i staid atá chomh tromchúiseach sin go bhféadfadh sé a bheith asamhlaithe maidir le híde atá mídhaonna nó táireach (féach, chuige sin, breithiúnas an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, míreanna 91 go 93, chomh maith le hordú an 13 Samhain 2019, *Hamed agus Omar*, C-540/17 agus C-541/17, EU:C:2019:964, mír 39).

38 Dá bhrí sin, comhlíontar an dara coinníoll, a bhaineann le baol cóireála den sórt sin a bheith ann, i gcás ina mbaineann riosca leis na lochtanna córasacha sin, don duine lena mbaineann, go nochtfaí iad do chóireáil atá contrártha d'Airteagal 4 den Chairt (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe)*, C-392/22, EU:C:2024:195, mír 62).

39 Maidir leis an measúnú ar na coinníollacha sin arna dhéanamh ag an gcúirt nó ag an mbinse a éisteann achomharc i gcoinne cinneadh aistrithe, is léir ó chásdlí na Cúirte, i gcás ina bhfuil fianaise ag an gcúirt sin arna tabhairt ar aird ag an duine lena mbaineann chun a shuíomh gurb ann do bhaol den sórt sin, go gceanglaítear ar an gcúirt nó ar an mbinse sin measúnú a dhéanamh, ar bhonn fianaise oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí, agus i bhfianaise chaighdeán cosanta na gceart bunúsach a ráthaítear le dlí an Aontais, an gcomhlíontar an dá choinníoll a leagtar amach sa dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III (féach, chuige sin, breithiúnas an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 90, chomh maith leis an 30 Samhain 2023 *Ministero dell'Interno agus páirtithe eile (Bileog choiteann – Refoulement indíreach)*, C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 agus C-328/21, EU:C:2023:934, mír 136). Ina theannta sin, ní mór don chúirt sin a chur san áireamh freisin, ar a tionscnamh féin, faisnéis ábhartha a bhfuil sí ar an eolas fúithi agus cinneadh á dhéanamh aici maidir le cur i bhfeidhm an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III. (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Feabhra 2024, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Iontaobhas frithpháirteach i gcás aistrithe*), C-392/22, EU:C:2024:195, mír 77).

40 Leanann sé ón gcásdlí sin, mar a chuir an Coimisiún Eorpach agus na rialtais uile a chuir barúlacha faoi bhráid na Cúirte in iúl, nach féidir a thoimhdiú go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha, lena nochtar an t-iarratasóir do bhaol tromchúiseach íde atá mídhaonna nó táireach, díreach toisc gur fhógair an Ballstát atá freagrach, go haontaobhach agus de shárú ar a oibleagáidí faoin gComhchóras Eorpach Tearmainn, fionraí gach aistrithe iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta chuig a chríoch agus, dá bhrí sin, fionraí na nósanna imeachta chun na hiarratasóirí sin a thógáil ar ais agus a thógáil ar ais. Os a choinne sin, ní féidir a shuíomh gurb ann do lochtanna córasacha den sórt sin agus do riosca den sórt sin ach amháin tar éis anailís shonrach a dhéanamh, bunaithe ar fhianaise oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí.

41 Tacaítear leis an léiriú sin le cuspóirí Rialachán Bhaile Átha Cliath III, lena bhféachtar, *inter alia*, le modh soiléir agus oibríochtúil a bhunú chun a chinneadh cé acu Ballstát atá freagrach agus chun gluaiseachtaí tánaisteacha iarrthóirí tearmainn idir na Ballstáit a chosc (breithiúnas an 30 Samhain 2023, *Ministero dell'Interno agus páirtithe eile (Bileog choiteann – Refoulement indíreach)*, C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 agus C-328/21, EU:C:2023:934, mír 141 chomh maith leis an gcásdlí dá dtagraítear).

42 Ní féidir leis an mBallstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach faoi na critéir a leagtar amach i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III é féin a urscaoileadh, trí fhógra aontaobhach amháin, óna fhreagrachtaí faoin Rialachán sin, ós rud é go ndéanfaí neamhaird de na critéir sin mar thoradh ar fhéidearthacht den sórt sin agus go mbeadh baol ann, dá bhrí sin, go gcuirfí feidhmiú cuí an chórais arna bhunú leis an Rialachán sin i mbaol. Ina theannta sin, chun a mheas gur féidir a thuiscint ó fhógra aontaobhach den sórt sin go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí lena mbaineann baol tromchúiseach íde atá mídhaonna nó táireach, go dtí go gcuirfear cosc ar gach aistriú iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta chuig an mBallstát atá freagrach agus go n-aistreofar freagracht ón mBallstát sin chuig Ballstát na gluaiseachta tánaistí dá bharr, ba dhócha go spreagfaí gluaiseachtaí den sórt sin trí iarratasóirí a spreagadh chun leanúint ar aghaidh lena mbealach imirce chuig Ballstát eile a ndealródh sé dóibh coinníollacha níos fabhraí a thairiscint.

43 Dá réir sin, cé go ndearna an Ballstát a ainmníodh mar an Ballstát atá freagrach faoi na critéir a leagtar síos i gCaibidil III de Rialachán Bhaile Átha Cliath III gabháil ar láimh agus gabháil ar ais iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta a chur ar fionraí go haontaobhach, ní féidir leis sin ann féin

údar a thabhairt leis an gcinneadh, faoin dara fomhír d'Airteagal 3(2) den Rialachán sin, go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus na coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta sa Bhallstát sin, lena mbaineann an baol go gcaithfí leo ar bhealach mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.

44 Dá bhrí sin, fiú i gcás den sórt sin, is faoin gcúirt ar tugadh caingean os a comhair i gcoinne cinneadh aistrithe atá sé a mheas an ann do lochtanna córasacha den sórt sin agus an baol atá ann go gcaithfí leo ar bhealach mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt sna himthosca a shonraítear leis an gcásdlí dá dtagraítear i míreanna 35 go 39 den bhreithiúnas seo.

45 I ndáil leis sin, i bhfianaise cheisteanna na cúirte a rinne an tarchur, tá sé tábhachtach a lua, cé go n-áirítear leis an measúnú sin, nach mór a bheith bunaithe ar fhianaise oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí, gné ionchasach a mhéid is faoin gcúirt inniúil atá sé scrúdú a dhéanamh ar na rioscaí a thabhaigh an duine aonair lena mbaineann tráth an aistrithe, le linn an nós imeachta tearmainn nó ag deireadh an nós imeachta sin (féach, chuige sin, breithiúnais an 19 Márta 2019, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, mír 88, chomh maith leis an 30 Samhain 2023, *Ministero dell'Interno agus páirtithe eile (Bileog choiteann – Refoulement indíreach)*, C-228/21, C-254/21, C-297/21, C-315/21 agus C-328/21, EU:C:2023:934, mír 135), níl sé dodhéanta ná iomlán hipitéiseach.

46 Is léir ó chásdlí na Cúirte go bhféadfaidh an chúirt a éisteann achomharc i gcoinne cinnidh aistrithe, chun críocha an mheasúnaithe sin, na doiciméid uile atá ar fáil a chur san áireamh, amhail, i gcás inarb iomchuí, tuarascálacha rialta agus comhsheasmhacha ó eagraíochtaí neamhrialtasacha idirnáisiúnta ina leagtar amach na deacrachtaí praiticiúla a bhaineann le cur i bhfeidhm an Chomhchórais Eorpaigh Tearmainn sa Bhallstát lena mbaineann, doiciméid arna n-eisiúint ag Ard-Choimisinéir na Náisiún Aontaithe le haghaidh Dídeanaithe, agus doiciméid agus malartuithe faisnéise a tharla i gcomhthéacs chur chun feidhme an chórais a eascraíonn as Rialachán Bhaile Átha Cliath III (féach, de réir analaí, breithiúnas an 21 Nollaig 2011, *N. S. agus páirtithe eile*, C-411/10 agus C-493/10, EU:C:2011:865, míreanna 90 agus 91), agus é mar thoradh air sin go bhfuil sé in ann a shuíomh gurb ann do lochtanna córasacha den sórt sin agus go bhfuil baol ann go gcaithfí leo ar bhealach mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt.

47 I bhfianaise na mbreithnithe go léir roimhe seo, is é an freagra ar na ceisteanna arna gcur ná nach mór an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán Bhaile Átha Cliath III a léiriú sa chaoi:

– nach féidir a shuíomh, sa Bhallstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach faoi na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin, go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta, lena mbaineann baol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, ar an aon fhoras amháin gur chuir an Ballstát sin gabháil ar láimh agus gabháil ar ais na n-iarratasóirí sin ar fionraí go haontaobhach;

– nach féidir cinneadh den sórt sin a dhéanamh ach amháin tar éis anailís a dhéanamh ar na sonraí ábhartha go léir ar bhonn fianaise oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí.

Costais

48 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na príomhpháirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte náisiúnta, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a chur faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Dara Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir leis an dara fomhír d'Airteagal 3(2) de Rialachán (AE) Uimh. 604/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Meitheamh 2013 lena mbunaítear na critéir agus na sásraí lena gcinntear cé acu Ballstát atá freagrach as scrúdú a dhéanamh ar iarratas ar chosaint idirnáisiúnta arna thaisceadh i gceann de na Ballstáit ag náisiúnach tríú tír nó ag duine gan stát,

ní mór léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

ní féidir a shuíomh, sa Bhallstát atá ainmnithe mar an Ballstát atá freagrach faoi na critéir a leagtar amach i gCaibidil III den Rialachán sin, go bhfuil lochtanna córasacha sa nós imeachta tearmainn agus sna coinníollacha glactha d'iarratasóirí ar chosaint idirnáisiúnta, lena mbaineann baol maidir le híde atá mídhaonna nó táireach de réir bhrí Airteagal 4 den Chairt, ar an aon fhoras amháin gur chuir an Ballstát sin gabháil ar láimh agus gabháil ar ais na n-iarratasóirí sin ar fionraí go haontaobhach.

ní féidir cinneadh den sórt sin a dhéanamh ach amháin tar éis anailís a dhéanamh ar na sonraí ábhartha go léir ar bhonn fianaise oibiachtúil, iontaofa, shonrach arna nuashonrú go cuí.

Sínithe